

Ego tentandum censerem primò, vt fluor alui si-
steretur, vomitus sedaretur, & ventriculo robur
adderetur, vt corpus nutriri incipiens reddere-
tur validius, nosque simul aptiores redderet ad
reliquos affectus tollendos: quòd sicut fieri posse
dubito, ita ià faciendū necessarium esse duco. Et
quoniam ab excrementis biliosis tam per vomitum,
quàm per secessum maxima copia redditis,
iudicamus esse hìc maximam hepatis calidita-
tem, cuius ratione fortè ex plurima bile assidue
generata, & ad ventriculum intestinaque erum-
pente, perseverat alui fluor, vomitus, inappeten-
tia, & sitis: ideo ad hepar accederem curaturus,
tanquam ad omnem malorum fontem: quod cū
calidum sit refrigeratione procul dubio indiget:
cumque eius tonus sit valde remissus, leui etiam
adstrictione roborandum iudico: & vt hæc fiant,
aliquo exquisito, potenti, & parato remedio indi-
get. Nihil igitur ad hæc omnia peragenda præ-
stantius occurrit, quàm potus thermarum Cal-
derianarum: in illis enim, propter plurimam fer-
rimateriam, magna vis est refrigerandi & astrin-
gendi: nec tantum id præstat, sed & validissimè
præstat. Et quoniam, sicut Hippocrates dicit, ma-
ximis morbis maxima & exquisita remedia adhi-
benda sunt, sicut etiam Galenus testatur in quin-
to Metho. in magno morbo à leuioribus incipere
nihil aliud est, nisi parare ægro longum interitū:
ideo hanc præcipuè æstatis occasionem nactus,
quàm citissimè ad hoc auxilium accedat, prius-
quam vires huius corporis, alioqui ita affectæ, ad
extremum debilitentur. Et si suspicio aliqua oc-
curreret, ne inde ventriculus aquarum frigidita-
te læderetur, facile huic quoque incommodo oc-
currere possems, illinentes eam ventriculi par-
tem, quam refrigerandam timemus, cum oleo
quod vim habeat calefaciendi simul & corrobo-
randi, sicut præcipuè oleum est odoratū ex garyo-
phyllis, quod à pigmentariis confici solet, addita
mastiche, & modico ceræ. In ratione autem vi-
ctus occurrit magna dubitatio, nunquid huic iu-
ueni vinum competat: viriū enim imbecillitas, ac
ventriculi frigiditas, vinū potius exposcere viden-
tur: at illa insignis hepatis caliditas, febris, & de-
stillatio, omnino contrarium postulant. Crede-
rem ego in hoc casu, tantisper dum hepar refrige-
retur, cui maximè, vt supra dixi, insistendum est,
tutius esse si omnino à vino abstineret, vteretur-
que vel iure leui pulli iunioris, quod vulgò aquam
pulli medici appellant, vel etiam hordei decocto
in optima & tenuissima aqua, quæ facile distribu-
tur, & transeat hypochondria: cui si quid etià ad-
deretur quod ventriculo confuleret, moderatè ca-
liditatis, non etiam displiceret, & hoc esset quale
est cotoneum cum saccharo conditum, si eius fru-
ctum simul cum aqua hordei decoqueretur: fie-
ret enim potus iucundus ventriculum roborans:
& cotoneum ex condimento & saccharo patet a-
liquid remissæ caliditatis acquisuisse. Ergo hu-
iusmodi potus, præter hoc quòd hepar refrigera-
bit, non etiam ventriculo nocebit. Hoc vellem cla-
ris. Doctor, tentare, antequam ad aliquam aliam
curationem accederem. Quòd si Excellentie quo-
que tuæ idem videbitur, nihil vltra morandum

A iudicauerim, quin ad opus accedatur. Si verò con-
trà senserit, idque ad me scribere dignetur, enitar
sedulo, vt aliud proponam, quod magis Excellen-
tiæ tuæ satisfecerit, cui plurimum me commen-
do. Erit etiam mihi gratissimum audire succes-
sum curationis filij tui suauissimi, & quidnā pro-
ficient remedia, quæ simul conuenimus esse fa-
cienda. Oro igitur vt me quoque admoneas, nam
de eo æquè ac de filio meo audire cupio, quod be-
ne succedat. Vale.

B

CONSILIVM CLVIII.

*De præseruatione à Catarrho salso, sputo san-
guinis, stillicidio vrinae, & de potu therma-
rum Lucensium, pro equite Corn. Clemen-
tino. Datum Anno L. lunij 9.*

C

DVo sunt quæ à nobis in casu illustrissi-
mi equitis Cornelij Clementini requi-
runtur. Primò, qua arte sit præseruan-
du à destillatione pituitæ salis à ca-
pitate ad partes subiectas, à stillicidio vrinae, &
excretionem arenarum, viscidæque materiæ, & à
sputo sanguinis ob corrosam venam paruam pul-
monis contingente, vt refertur. Secundò, vtrum
illi competant aquæ thermarum Lucensium. In-
cipiam ab hoc secundò, nam & hoc videtur ma-
ximè ad præseruationem conferre. Supponen-
tes igitur hepatis ac renum caliditatem, vnde par-
est & vrinae stillicidium, & arenas generari, Lu-

D

Lucenses aquas, illas inquam quæ ferreæ sunt, credi-
derim præstantissimum fore remedium hepati &
renibus corroborandis, tum excedentem calidi-
tatem contemperando, tum laxitatem vasorum
ad mediocritatem ducendo: redundet etiam false
dinem pituitæ, quam probabile est ob hepatis san-
guinisque feruorem fieri: simul etiam venis pul-
monis egregiè tonus addetur: & cum falsedo de-
stillantis materiæ retundetur, maxima ex parte

E

tolletur periculum corrosionis. Nec obstat ven-
triculi frigida & humida intemperies: primò e-
nim remouebitur humiditas, cum omnes ther-
marum aquæ, siue calidæ, siue frigide fuerint, sem-
per exiccant. Exiccata ergo redundante humi-
ditate, ventriculus proculdubio reddetur robu-
stior, & aptius cibum amplexabitur, & cōsequen-
ter felicius concoquet. Quantum verò ad aqua-
rum frigiditatem attinet, poterit interim defendi
ventriculus cum linimento calefaciēte, quale est

F

oleum de garyophyllis odoratum, de styrace, ad-
ditamastiche & ladano. Non ergo ab harum ther-
marum vsu abstinendum censuerim. Reliquum
quod ad præseruationem attinet, cum iam pluri-
ma sint peracta à clarissimis illis medicis, eius rei
potissimum gratia, præcipua sunt duo cauteria,
tum brachij, tum sincipitis. Neque verisimile est
eos, qui ad tantam accesserunt præseruandi dili-
gentiam, dimisisse exquisitissimam victus ratio-
nem in omnibus sex rebus non naturalibus. Ideo

G

ne ineptire videar, indignum duxi, vt hìc à me ex-
plicarentur circa victus rationem, quæ etiam se-
midocētis medicis sunt comperta. Vnum tantum
proponam, quod in omnibus his affectibus, & in

*Lucenses
aquæ ferreæ.*

Cantoria.